

„Aðalatriðið hvort maður sjálfur er sáttur“

Ólafur Elíasson myndlistarmaður undirbýr einkasýningu í Hafnarhúsinu í Reykjavík

„Það eru ýmsir þættir sem enn eru óljósir, m.a. vegna þess að sýningin er tæknilega mjög flókin og enn þá er óvíst hvernig til tekst með tæknihliðina. Þannig að þetta á bara allt eftir að koma í ljós.“ segir Ólafur Elíasson sem staddur er hér á landi þessa dagana í tengslum við undirbúning einkasýningar hans í Listasafni Reykjavíkur - Hafnarhúsinu sem opnuð verður 17. janúar nk.

Samkvæmt upplýsingum frá safninu er þetta óumdeilanlega víðamesta og kostnaðarsamasta sýningarverkefni sem Listasafn Reykjavíkur hefur ráðist í. Sýningin, sem verið hefur í undirbúningi í rúm tveimur árum, tekur yfir allt safnið og verður sýnd í fjórum söllum á tveimur hæðum. Hún mun standa í tvo mánuði og lýkur um líkt leyti og sýningu Ólafs í Tate Modern í Lundúnum.

Verkið á að lifa sjálfstæðu lífi

Ólafur segir að sýningarrýmið sjálft hafi mikil áhrif á verkin. „Þau eru algjörlega unnin inn í rýmið hér í Hafnarhúsinu eða sérstaklega valin með það í huga. Þannig verður eitt stórt verk í salnum á neðri hæðinni og annað stórt verk í stóra salnum uppi, auk líklega þriggja minna verka.“ sagði Ólafur þegar hann skoðaði aðstæður í Hafnarhúsinu í gær.

Verður eitthvert eitt þema gegnumgangandi í verkunum?

„Nei, ekki beinlínis. Ég hef náttúrlega verið að vinna ýmiss konar verkefni að undanfögnu og mig langar því til að láta sýninguna hér end-

urspegla það, fyrst mér gefst á annað borð tækifæri til að sýna hérna.“

Ólafur segist verða næst á ferðinni strax upp úr áramótum, þá í fylgd með aðstoðarfólki frá Pýskalandi sem setja muni sýninguna upp á tveimur vikum. „Það verður gaman að koma og vinna hérna í svartasta skammdeginu.“ segir Ólafur og brosir.

Hvaða gildi hefur það að sýna hérna heima, eða kallar þú kannski ekki Ísland heima?

„Já, ég kalla Ísland alltaf heima, alveg eins og ég vísa líka til bæði Pýskalands og Danmerkur sem heima. Það er auðvitað mjög gaman og spennandi að geta komið hingað heim til að sýna. Það er alltaf eitthvað einstakt við það að geta sýnt fyrir fólk sem maður þekkir í stað þess að vera sífellt á slóðum þar sem maður þekkir engan.“

En þú er ekki hægt að sleppa þér, Ólafur, án þess að heyra hvernig viðbrögð við Verkefni um veðrið í Tate Modern leggjast í þig.

„Auðvitað er ég afar ánægður með hve góðar viðtökurnar hafa verið, en það er nú einu sinni þannig að þegar búið er að opna sýningu með verkum eftir mig þá er ég yfirleitt kominn á kaf í næsta verkefni. Það fylgir því alltaf gríðarlegt álag að undirbúa sýningu, hvort sem það er í Tate Modern eða í Hafnarhúsinu og um leið og búið er að opna sýningu þá verður alltaf ákveðið rof; ég er aðskilinn frá verkinu sem fer í framhaldinu að lifa sjálfstæðu lífi. Um leið og verkið er fætt þá er ég farinn, því ef ég þyrfti líka að takast á við viðbrögðin eftir opnun þá fengi ég hreinlega taugaáfall. Daginn eftir opnun fer ég

Morgunblaðið/Kristinn Ingvarsson

„Mig langar að láta sýninguna hér endurspegla það sem ég hef verið að gera að undanfögnu.“ segir Ólafur Elíasson, en hann hefur vakið gífurlega athygli fyrir list sína í Tate-safninu.

því alltaf með fyrstu flugvél burt frá sýningarstaðnum, því þá á verkið að lifa sjálfstæðu lífi. Og ég reyni eftir fremsta megni að hafa eins lítið með þetta líf að gera, því ég get hvort sem er engu breytt. En auðvitað var stórkostlegt að vinna verkefnið í Tate Modern og fá að kynna þeim faglegu vinnubrögðum sem tókast þar.“

En áttir þú von á svona gríðarlega góðum viðtökum?

„Nei, alls ekki. En ég hugsa kannski ekki svo mikið um þetta, því maður er ekki að hugsa um viðtökurnar meðan maður vinnur verkið. Tilhugsunin um móttökur hafa ekki áhrif á

ákvarðanir manns í sköpunarferlinu sjálfu. Þannig er list annars eðlis en önnur vinna, því þegar fólk er til dæmis að búa til bíl þá ræðst m.a. litavalið á bílnum af því hvað er vænlegt til sölu. En í listsköpun er ekki unnið út frá því hvernig viðtökurnar verða. Aðalatriðið er hvort maður sjálfur er sáttur við verkið og vinnuna.

Og finnst mér ég hafa unnið verkið eins vel og hægt var? Var ég búinn að þróa hlutina alveg 120%? Í tilfalli Verkefnisins um veðrið var ég búinn að því og þótt móttökur hefðu verið slæmar þá hefði ég samt verið sáttur við verkið því ég veit að ég gerði mitt besta.“

Ljósmynd/Ólafur K. Magnússon

Þessar dömur gengu um miðbæ Reykjavíkur eftir miðja síðustu öld, en á morgun verður fjallað um gönguferð á rúntinum á fyrrihluta aldarinnar.

Minningar frá gamla rúntinum

ALDRADIR Reykvikingar ætla að rifja upp minningar og segja sögur tengdar gamla Reykjavíkur-rúntinum svokallaða kl 15. á Hótel Borg á morgun og eru allir velkomnir.

„Rúnturinn var fyrirbæri sem var til áður en bílarnir gerðu fólk að öryrkjum. Menn og konur voru þarna í makaleit og gengu hring eftir hring,“ segir Pétur Pétursson þulur. „Það var til bæði litli og stóri rúnturinn, eftir því hversu langt var gengið. Þetta var alveg reglubundið þótt fjölmennið hafi verið mest um helgar.“

Pétur segir menn vilja halda í heiðri minningum frá þessum tíma. „Hafliði Þ. Jónsson píanóleikari mun

rifja upp æskuminningar sínar en hann hefur kynnst ákaflega mörgum hliðum mannlífsins hér í Reykjavík í starfi sínu sem hljóðfæraleikari. Guðrún J. Straumfjörð, sem kominn er talsvert á tíræðisaldur og bjó í Pósthúsinu, ætla að segja frá fyrsta kvöldinu á Hótel Borg þegar Gyllti salurinn var opnaður í janúar 1930 en hún var þá á meðal fyrstu gesta. Jónína Vigdís Schram, ekkja Ragnars Arnasonar þular, ætla að segja frá minningum sínum frá æsku- og unglingsárum. Ég held að menn fái þarna beint í æð minningar gamalla Reykvikinga þegar menn höfðu enn döngun í sér að fara fótgangandi,“ segir Pétur.

Fimm milljarða hagnaður Kaupþings-Búnaðarbanka

HAGNAÐUR Kaupþings-Búnaðarbanka eftir skatta á fyrstu níu mánuðum ársins nam 5.079 milljónum króna samanborið við 3.852 milljónir samanlagðan hagnað Búnaðarbanka og Kaupþings á sama tímabili árið 2002. Aukning hagnaðar eftir skatta milli ára nemur því 32%. Arðsemi eigin fjár bankans var 21,2% á tímabilinu en meðalárðsemi Kaupþings banka og Búnaðarbankans á sama tíma í fyrra var 25%.

Hagnaður Kaupþings-Búnaðarbanka eftir skatta á þriðja ársfjórðungi 2003 nam 2.014 m.kr. og var hann 7% meiri en á sama tímabili árið 2002.

Tekjur bankans hafa aukist um 9,5% milli annars og þriðja ársfjórðungs þessa árs, en á sama tíma hefur kostnaður lækkað um 7,6%, eða um 500 milljónir króna. Hreiðar Már Sigurðsson, forstjóri bankans, sagði á kynningarfundum í gærmorgun að kostnaðarlækkunin væri til marks um að samlegðaráhrif við samruna Kaupþings banka og Búnaðarbankans væru þegar farin að skila sér en bankarnir tveir voru formlega sameinaðir þann 27. maí síðastliðinn.

Eiginfjárlutfall bankans er 11,6% og mun að sögn Hreiðars Más verða um 14% í lok ársins þegar finnski fjárfestingarbankinn Norvestia verður kominn inn í samstæðuuppgerð bankans, en við það mun eigin fé Kaupþings-Búnaðarbanka aukast um 30% að sögn Hreiðars.

Hann sagði á kynningarfundinum

Tekjur aukast og kostnaður minnkar

að aukning væri á öllum sviðum starfseminnar. „Rekstur bankans gekk vel á þriðja ársfjórðungi. Rekja má nokkurn hluta afkomunnar til sérlega góðs árangurs í fjárfestingabankastarfsemi,“ sagði Hreiðar í tilkynningu frá bankanum.

Miklar afskriftir vegna kjötfyrirtækja

Hreiðar sagði á fundinum að það sem ylli mestum vonbrigðum væri óviðunandi afkoma fyrirtækjasviðs og aukið framlag í afskriftarreikning, einkum vegna kjötfyrirtækja. 1.623 milljónir hafa verið lagðar til hliðar á árinu á þessu afkomusviði bankans í afskriftarreikning, þar af 939 milljónir á þriðja fjórðungi. Framlag í afskriftarreikning útlána nam alls 2.722 milljónum króna fyrstu níu mánuði ársins og hækkar um 44% frá sama tímabili ársins á undan.

Hreiðar sagði að fyrirtækjaráðgjöf bankans væri að skila mjög góðri afkomu, og aldrei hefði jafn mikið verið af verkefnum í vinnslu og einmitt nú um stundir. Um viðskiptabankasviðið sagði Hreiðar að tekjur hefðu aukist þar, en jafnframt hefði fé lagt á afskriftarreikning aukist og næmi nú 980 milljónum króna.

Hreiðar sagði að sóknarfæri væru fyrir bankann í viðskiptum við stór fyrirtæki á Íslandi en hann sagði að bankinn væri að verða helsti viðskiptabanki velflestra af 100 stærstu fyrirtækjum landsins.

Hreiðar sagði að fram undan væri vinna við að straumlínulaga rekstur bankans og koma honum fyrir í nýjum höfuðstöðvum að Borgartúni 19. Við það myndi starfsstöðvum bankans fækka úr sex í tvær.

Áfram yrði unnið að vexti utan landsteinanna og nýlega hefði bankinn keypt lítið eignastýringarfyrirtæki í Noregi, Tyren Holding AS, sem þýddi að bankinn væri nú með starfsemi á öllum Norðurlöndunum.

Markmið um 15% ávöxtun

Hann sagði spurður um afkomuna í einstökum löndum að víðast hvar myndu afkomumarkmið um 15% ávöxtun eiginfjár næst. Í Svíþjóð myndi það markmið ekki nást vegna mikils kostnaðar vegna uppsagna starfsfólks en 24 mánaða uppsagnarfrestur er þar í landi að sögn Hreiðars. Starfsemin þar er hins vegar farin að skila hagnaði, að hans sögn.

Um nýleg kaup Kaupþings-Búnaðarbanka á 9,5% hlut í breska bankanum Singer & Friedlander segir Hreiðar að fjárfestingin hefði verið gerð í hagnaðarskýni. Bankinn hefði verið lágt metinn en í góðum rekstri.

Hann sagði að Kaupþing-Búnaðarbanki væri búinn að fjárfesta fyrir fimm milljarða í bankanum.